

Азъ зная, чи ученитѣ, яко пристрастни (терекии)¹⁾ къмъ своите мнѣния и които противорѣчатъ и Венелину за това, не ще бѣдатъ доволни и съ това, чото азъ казахъ. Като природни²⁾ бѣлгарины, длѣжнii повѣче отъ сичкитѣ да брана своята народность и да не оставямъ да усвоятъ другитѣ, ако и да сѫ еднородни племена, това, чото не е нихно, за да подкрепя моето мнѣние, азъ привождамъ още доказателства, които сѫ неизвѣстни на ония, чото не знаятъ сегашниятъ бѣлгарски язикъ.

1. Сегашниятъ бѣлгарски язикъ е близо до Священото писание най-много отъ сичкитѣ други словенски нарѣчия; бѣлгаринатъ по-лесно разумѣва церковнословенскиятъ язикъ, нежели русъ, сербинъ, чехъ и пр. Бѣлгаретѣ и до сега сѫ увардили такива слова отъ той язикъ, каквито нѣма въ другитѣ словенски нарѣчия; които искатъ да ся удостовѣрятъ въ това, нека погледнатъ въ речението Неофитовъ преводъ на Новиатъ завѣтъ.

2. Сичкитѣ стари пергаментни словенски книги, които ся намиратъ сега по европейските библиотеки, видимо показватъ въ себе бѣлгарщината. За по-големо удостовѣрение, азъ ща изчисля³⁾ нѣкои отъ нихъ.

а) Така нареченото Остромирово евангелие отъ 1056 лѣто, което ся варди въ руско-императорската публична библиотека; тая рукопись е най-старата отъ сичкитѣ, что има извѣстни рукописи. Въ нея, каквото и въ сичкитѣ други, употреблението на буквата ж (юсъ) е явна бѣлгарщина. Ето за удостовѣрение нѣкои примѣри отъ Господнята молитва*): бѣдетъ, насѫщни длѣжникомъ. — Любопитнитѣ могатъ да продолжаватъ сравнението и по-нататъкъ. — Тия слова бѣлгаретѣ, и най-низкиятъ степень на народатъ, произречватъ сѫщо така, каквото сѫ тукъ написани.

турски рѣчи, които влѣзли во употребление между народатъ; това е направено съ тая цѣль, за да може и безкнижната⁴⁾ бѣлгарины да разумѣе Новиатъ завѣтъ. Да ся воведатъ пакъ во употребление старатѣ слова, които е забравилъ народатъ отъ неучение, това е дѣло на училищата. Тия училища, които сега ся учреждаватъ по Бѣлгарията, требува да принесатъ сось време плодъ. Б. А.

¹⁾ Както сѫ пристрастни. ²⁾ По рождение. ³⁾ Изброя. ⁴⁾ Неукижтъ.

^{*}) Зри Кирилъ и Методій. Професора Погодина 825, стр. 95. Б. А.